

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze, ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra
tel. 068 324 73 90, 068 324 74 11
fax 068 325 37 45
www.lwkz.pl
sekretariat.zgora@lwkz.pl

Zielona Góra, 25 -11- 2022

Załącznik nr 3
do zapytania ofertowego
nr 1/2024 z dnia 11.03.2024 r.

ZN.5142.14.2022 [gmWym]2

J Parafia Rzymskokatolicka
pw. św. Michała Archanioła w Witoszynie
ul. Konopnickiej 4
68-131 Wymiarki

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 36 ust. 1 p. 1, art. 36 ust. 2a, art. 36 ust. 3, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 91 ust. 4 pkt. 4, art. 89 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022 r., poz. 840 - t.j.) oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 02 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2022 r. poz. 81 - t.j.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2022 r., poz. 2000 - t.j., ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Michała Archanioła w Witoszynie,

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela pozwolenia

na prowadzenie **robót budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich przy wieży kościoła pw. św. Michała Archanioła w Witoszynie, wpisanego do rejestru zabytków pod nr 322**, w następującym w zakresie:

1. HELM WIEŻY:

- zabezpieczenie historycznej stolarki okiennej, drzwi (zarówno stolarki, jak i ślusarki), żaluzji okiennych, krat okiennych i drzwiowych, drewnianych i ceglanych schodów oraz historycznego wyposażenia we wnętrzu wieży w szczególności: mechanizmu zegarowego oraz jego elementów luźno złożonych we wnętrzu, drewnianego tabernakulum itp.

Przed przystąpieniem do prac należy dokonać oględzin przy udziale przedstawiciela Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz osób uczestniczących przy inwestycji w celu weryfikacji zabezpieczanych elementów historycznych oraz uzgodnienia sposobu i zakresu zabezpieczenia.

- wstępna dezynsekcja drewnianych elementów więźby;
- demontaż istniejącego pokrycia blachy wraz z deskowaniem, obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych;
- demontaż i zabezpieczenie iglicy z kulą;

Prace należy przeprowadzić przy udziale przedstawiciela LWKZ;

- oczyszczenie drewnianych elementów konstrukcji;

Prace nie mogą uszkadzać lub niszczyć historycznych inskrypcji lub oznaczeń.

- impregnacja drewna;
Należy stosować preparat bezbarwny.
- naprawa istniejących podestów drewnianych, drabin oraz wykonanie nowych podestów technicznych;
W przypadku konieczności napraw historycznych drabin należy uzgodnić pisemnie z LWKZ sposób oraz zakres prac.
- wymiana, wzmocnienie lub naprawa uszkodzonych drewnianych elementów więźby;
Zakres i sposób wykonania ww. robót przy drewnianych elementach konstrukcyjnych należy uzgodnić z LWKZ.
- montaż pokrycia z łupka lub struktonitu (sztucznego łupka) w kolorze grafitowym wraz z poszyciem w przyjętej technologii;
Przed przystąpieniem do prac należy przedstawić kształt, kolor i sposób ułożenia materiału do akceptacji LWKZ.
- montaż obróbek blacharskich, wykonanie systemu odprowadzania wód opadowych;
Szczegółowe opracowanie sposobu wykonania ww. systemu uzgodnić z LWKZ.
- montaż kuli i krzyża po wykonanych pracach konserwatorskich;
Prace należy wykonać przy udziale dyplomowanego konserwatora zabytków pełniącego nadzór konserwatorski.
- remont instalacji odgromowej;

2. ELEWACJE WIEŻY:

- demontaż elementów wtórnych tj. tablice, kable, uchwyty;
Przed przystąpieniem do dalszych prac należy wykonać badania konserwatorskie nawarstwień tynkarskich, malarskich i ewentualnych dekoracji na elewacjach. Na prowadzenie badań konserwatorskich należy uzyskać odrębne pozwolenie LWKZ.
- dezynfekcja elewacji;
- oczyszczenie tynków poprzez zastosowanie wytwornicy pary wodnej wspomaganą odpowiednio dostosowanymi środkami chemicznymi;
- naprawa uszkodzonych tynków i uzupełnienie ich ubytków odpowiednio dostosowaną do istniejących zaprawą;
Należy odtworzyć fakturę i sposób zatarcia dostosowany do tynku istniejącego. Próby faktury nowych tynków należy ustalić z dyplomowanym konserwatorem zabytków w ramach pełnionego nadzoru konserwatorskiego nad inwestycją i uzgodnić z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- usunięcie zniszczonych i zawilgoconych tynków w strefie cokołowej, a następnie wykonanie nowych tynków renowacyjnych WTA;
- malowanie elewacji laserunkowymi farbami krzemianowymi;
Przed przystąpieniem do malowania należy wykonać próby kolorystyczne oraz przedstawić do zaakceptowania Lubuskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków. W przypadku natrafienia w trakcie badań konserwatorskich na warstwy malarskie odmienne od zaakceptowanej kolorystyki, Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków zastrzega konieczność dostosowania kolorystyki zabytku do jej pierwotnego charakteru.
- montaż w otworach okiennych siatek zabezpieczających przed ptakami;
- oczyszczenie i zabezpieczenie współczesnych schodów metalowych przy wieży z montażem poręczy do wysokości 110cm.
- demontaż betonowej opaski przy murze z ewentualnym usunięciem zasypu żwirowego i wykonaniem w tym miejscu spadku od murów wieży z gruntu z nawierzchnią trawiastą;

3. KULA Z KRZYŻEM:

- wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich w następującym zakresie:

- oczyszczenie elementów metalowych z produktów korozji;
Ww. należy poprzedzić wykonaniem badań konserwatorskich w szczególności na obecność warstw pozłotniczych. Na prowadzenie badań konserwatorskich należy uzyskać odrębne pozwolenie LWKZ. Wyniki badań konserwatorskich należy przedstawić w formie pisemnej do akceptacji LWKZ.
Nie dopuszcza się usuwania patyny szlachetnej (grynszpanu szlachetnego). Przed przystąpieniem do prac należy wykonać próby usuwania wtórnej patyny oraz przedstawić je do akceptacji LWKZ.
- uzupełnienie ubytków w blasze poprzez wlutowanie uzupełnienie oraz ewentualne prostowanie największych deformacji;
Przed przystąpieniem do ww. należy przedstawić w formie pisemnej do akceptacji LWKZ szczegółowy program prac.
- zabezpieczenie powierzchni metalu preparatem Paraloid B-72;
- odtworzenie historycznego krzyża;
Przed przystąpieniem do prac należy przedstawić w formie rysunkowej projekt odtwarzanego elementu (opracowany na podstawie historycznego wzoru) i przedstawić do akceptacji LWKZ.

Ww. zakres prac określa projekt budowlany opracowany przez mgr inż. arch. Tomasza Janusza i mgr inż. Marka Kurzawę oraz program prac konserwatorskich opracowany przez mgr Piotra Mikołajczaka we wrześniu 2022 r.

Termin ważności pozwolenia: 30 grudnia 2025 r.

NINIEJSZE POZWOLENIE NIE OBEJMUJE PRAC PRZY HISTORYCZNEJ STOLARCE OKIENNEJ I DRZWIOWEJ, ŚLUSARCE, WITRAŻACH I KRATACH OKIENNYCH.

Na podstawie § 13 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., niniejszą decyzję wydaje się pod warunkiem spełnienia przez Inwestora następujących obowiązków:

- pisemnego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych.
- niezwłocznego, pisemnego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich oraz robót budowlanych.
- **kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie w zakresie konserwacji zabytków** zgodnie z art. 37a ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
Dane osoby kierującej pracami konserwatorskimi oraz dokumenty o których mowa w art. 37g cyt. wyżej ustawy nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót należy wskazać Lubuskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.
- prowadzenia dokumentacji przebiegu prac konserwatorskich w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazaniu jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.
- opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich i przekazaniu tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac

(w przypadku etapowania prac, przekazanie ww. dokumentacji po zakończeniu każdego etapu)

- **przewodzenia robót budowlanych pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie w zakresie konserwacji zabytków** zgodnie z art. 37a ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Dane osoby nadzorującej oraz dokumenty o których mowa w art. 37g cyt. wyżej ustawy nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót należy wskazać Lubuskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.
- kierowania robotami budowlanymi albo nadzoru inwestorskiego przez osoby posiadające kwalifikacje o których mowa w art. 37 c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami): robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru osoba, która posiada uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz która przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury
 - przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków imion, nazwisk i adresów tych osób oraz dokumentów o których mowa w art. 37c, 37g cyt. wyżej ustawy nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia robót.
- dokonania odbioru częściowego lub końcowego robót budowlanych, prac konserwatorskich i restauratorskich objętych pozwoleniem z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- podjęcia innych działań określonych w sentencji niniejszej decyzji, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku.

Informuję, że pisemne **zawiadomienia i dane**, o których mowa w § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, w przypadku spraw załatwianych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze, **należy kierować:** na adres Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze podany w nagłówku niniejszej decyzji **lub na adres poczty elektronicznej sekretariat.zgora@lwkwz.pl, ePUAP bądź faksem nr 68 325 37 45.**

Jednocześnie informuje się, że:

1. uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego /art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
2. zgodnie z § 12 ust. 1 p. 6, § 13 ust. 1 p. 6 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. r. postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

u z a s a d n i e

W dniu 03.10.2022 r. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archaniola w Witoszynie złożyła w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Zielonej Górze wniosek w sprawie udzielenia pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych oraz prac konserwatorskich i restauratorskich przy elewacjach oraz helmie wieży kościoła pw. św. Michała Archaniola w Witoszynie

Gotycko kościół w Witoszynie wpisany został do rejestru zabytków pod nr 322. Zabytek podlega ochronie prawnej na podstawie art. 6 p. 1 lit c oraz art. 7 p. 1 ustawy z dnia 23 lipca

2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. 1 i 4 cyt. wyżej ustawy prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich, badań konserwatorskich oraz robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w trybie decyzji administracyjnej.

Kościół pw. św. Michała Archaniola w Witoszynie wzniesiony został w XIV w. Jest to budowla murowana z kamienia polnego i cegły, której elewacji pokryte zostały wtórną warstwą tynku fakturowego. Świątynia wzniesiona została na planie prostokąta z wyodrębnioną wieżą przy elewacji zachodniej oraz kaplicą i kruchtą przy elewacji południowej. Hełm wieży posiada wtórne pokrycie z blachy, natomiast pozostałe dachy kryte są dachówką ceramiczną.

Na podstawie analizy zgromadzonych materiałów oraz przeprowadzonych oględzin ww. zabytku stwierdzono, że planowane prace obejmować będą wieżę z wyłączeniem korpusu kościoła. W ramach planowanych prac przewidziano m.in. wymianę pokrycia dachowego na nowe odtwarzające historyczne (łupek), naprawę i wzmocnienie drewnianych elementów konstrukcji we wnętrzu wieży. Ponadto planowane jest oczyszczenie i naprawa uszkodzonych tynków z malowaniem laserunkowym. Prace konserwatorskie i restauratorskie obejmować będą historyczną kulę z odtworzeniem krzyża w zwieńczeniu. Ze stanowiska konserwatorskiego prace zabezpieczą zabytek przed niszczącym działaniem czynników atmosferycznych, poprzez wykonanie szczelnego pokrycia, a także zabezpieczenie konstrukcji murowanej. Planowane prace poprawią także estetykę elewacji i hełmu wieży. W związku z powyższym dopuszcza się realizację inwestycji.

Jednocześnie w sentencji niniejszej decyzji wprowadzono dodatkowe warunki. Do ich wprowadzenia upoważniają wojewódzkiego konserwatora zabytków m.in. § 13, § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. określający obowiązek podjęcia innych działań, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku, a także zapisy art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (cyt. wyżej), który stanowi, że ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapobieżenie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku. Polegają one na prowadzeniu robót budowlanych pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie w zakresie konserwacji zabytków oraz zatwierdzeniu przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków szczegółowych rozwiązań technicznych i materiałowych przewidzianych w ramach prowadzonych robót budowlanych oraz prac konserwatorskich i restauratorskich.

Wobec powyższego na podstawie art. 91 ust. 4 pkt. 4, art. 89 p. 2, art. 36 ust. 1 p. 1, art. 36 ust. 2a, art. 36 ust. 3, art. 7 p.1 i art. 6 ust. 1 p.1 lit. c ustawy z dn. 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego, orzeczono jak w sentencji

Jednocześnie informuje się, że:

3. uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego /art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
4. zgodnie z § 13 ust. 1 p. 6, § 12 ust. 1 p. 6 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. r. postępowanie w sprawie wydane pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
5. pisemne zawiadomienia i dane, o których mowa w § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. (Dz. U. z 2018, poz.1609) w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, w przypadku spraw

załatwianych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze, **należy kierować:** na adres Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze podany w nagłówku niniejszej decyzji **lub na adres poczty elektronicznej sekretariat.zgora@lwkwz.pl bądź faksem nr 68 325 37 45.**

p o u c z e n i e

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, chyba że przepisy prawa powszechnie obowiązującego stanowią inaczej.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.

Zgodnie z art. 107d ustawy z dn. 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: kto bez pozwolenia albo niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.



[Signature]
z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
mgr Kamila Domagalska
Zastępca Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków.

Otrzymuje:

1. Adresat:, wraz z 1 egz. dokumentacji projektowej.

Do wiadomości:

1. Zielonogórsko-Gorzowska Kuria Diecezjalna, pl. Powstańców Wlkp. 1, 66-001 Zielona Góra
aa. (10409) d.36.1.1 adud

Dokonano zapłaty opłaty skarbowej w wysokości 82 zł
tytułem wydania decyzji na rachunek
Urzędu Miasta w Zielonej Górze w dniu 30.09.2022 r.
St. inspektor ochrony zabytków Alicja Duda